

NAMIOT (556) *sb m*

a *pochylone*; w formach *sg N, A -ot* (18), *-ót* (1) *KochJez*, w pozostałych formach o jasne.

sg N namiot (44). ◊ *G* namiętu (85). ◊ *D* namiętowi (2). ◊ *A* namięt (52). ◊ *I* namiętem (24); -em (4), -(e)m (20). ◊ *L* namięcie (27), namięcie (4); namięcie: namięcie *Leop* (2:1), *BielKron* (1:1), *BudBib* (4:2); ~ -ecie (4), -(e)cie (23). ◊ *pl N* namioty (18). ◊ *G* namiotów (90); -ów (7), -(o)w (83). ◊ *D* namiot(o)m (1). ◊ *A* namioty (126). ◊ *I* namioty (37), namiotami (2) *StryjKron*. ◊ *L* namięciech (43), namiotach (1); namięciech: namiotach *StryjKron* (2:1); ~ -éch (1), -(e)ch (42).

Sł stp, Cn notuje, Linde XVI – XVIII w.

1. *Przenośne pomieszczenie z tkaniny rozpiętej na kołkach, służące jako schronienie lub mieszkanie; w liczbie mnogiej często: obóz, koczowisko; tentorium BartBydg, Calag, Modrz, Vulg, Calep, Cn; tabernaculum Calag, Vulg, PolAnt, Calep, Cn; papilio BartBydg, Vulg, Calep, Cn; castramentum BartBydg; casula, castra Vulg (472) : ZapMaz VII Z 21/344; BartBydg 23b, 107; chleb niebieski w obfitości zobłokow pądał przed namioty ich. RejPs 155v, 115v; około iedennaftę godziny wiatr ze wchodu flońcá thák okrutnie á nagle iął wiać iż też wżytki namięty z woyská rozwiął y podárł. HistAl G3; á ták przykázuiąc zgromádził wżytki/ niewiáfty ich z dziećmi y ze wżytkiemi ich namioty HistAl M3v, L3v; Wífytek narod Iozephow y namoty yego/ Odegnął Pan w gnyewye fwym od oblicza fwego LubPs S2, R6v; Co gdy wflyłśał Pan: rozgniewał fie/ y dopuścił ná nie ogień fwoy niebieski że fpalił ósthátnią część Namiotow. Leop Num 11/2; Vflyłśał tedy Moizefz lud á on płáćze ieden káždy we drzwiách Namiotu fwe⁸⁰ [per ostia tentorii sui]/ po fámiłiách fwych. Leop Num 11/10; Błogosłáwiona między niewiáłthámi Iahel zoná Aberowá Czyneyczyká/ y niechay będzie błogosłáwiona w namioćie swoim [et benedicatur in tabernaculo suo]. Leop Iudic 5/24, Num 11/8, 16/27 [2 r.], Ios 7/21, 22, 23 (16); RejZwierz 27, 42; Y zamordował Odomorá/ y bráćią iego/ tákże y fynty Fázeron w namiećiech ich [in tabernaculo ipsorum] BibRadz 1.Mach 9/66, I 3b marg, Gen 9/21, 18/1, 2, Deut 23/14 (22); OrzRozm M3v; Iábál drugi fyn od żony Selle napirwey wynáłazł namioty/ pod ktoremi fiadali páfąc dobytki. BielKron 4v; O iáko piękne namioty twoie Iakobie/ á przebywánia twoie Izráelu [Quam pulchra tabernacula tua Iacob et tentoria tua, Israel Vulg Num 24/5] BielKron 42v, Troillus ná pirwym potkániu Greki poráził/ á lud Achillefow wciekł/ á przeráził woysko Greckie áż do namiotow/ wiele ich pobił y poránił. BielKron 58v, 15v, 31, 32v, 35, 35v (78); Alexander Wielki/ Kroi Macedońki wiele w namiećiech zwykł był czytać. KwiatKsiąż L4, L4, O; Mącz 209b, 317b [2 r.], 444b; Anyoł Páńłki sítápiwfyzy w nocy do namiotow iego/ zábił fto y ófmdziełiát y pyć tyfięcy ludzi. RejPos 50, 56, 185, 200, 257; KuczbKat 390; A gdy krol był w namiećie s pány fwemi/ rádząc iuz iákoby ku fzturmu przypuścić/ ten Scewolá ftánał też między knechty onemi tuż przed namiotem/ á ogień wielki tuż blifko niego gorzał. RejZwierz 86v, 80 [2 r.], 86v, 200v [2 r.], 201, 204; ieden Decan miał ludzi pod fwą fpráwą pod iednym Namiotem dziełiátek BielSpr 13, 7v, 8, 9 [2 r.], 36v, 42 (12); BudBib Gen 18/1, 2, 6, 9, Lev 14/8 (21); HistHel C2; przed wsiámi y miáłteczkámı w namiećiech z końmi y wfelákim fprzętem ftawáli. ModrzBaz 117, 109v; Calag 244a; Dwory niech pufto ftoią/ á pod ich namioty Niech páiąkowé wifzą roboty. KochPs 101, 116; SkarŻyw 30, 92, 285, 560 [2 r.]; StryjKron 200, 315 [2 r.], 662, 672; Iuz twoie namioty Zá Dżiwną widáć/ y twé niezwalczoné roty. KochJez B, B3, B3v; KochSz B3v; WerGość 237; BielSen 7;*

Przeftać muším kopánia/ kominow murowác: A w polu pod namiotem przez láto pracowác. *BielSjem* 25; *KochProp* 12; Castra – Nąmiotij, położenię wpoliu obozem. *Calep* 170b, 170b, [752]b, 1043a, 1053b; twóy kón nigdy w bitwie żadný nie poftał/ nigdy namiotu/ nigdy nieprzyiacielá żadného nie widział? *OrzJan* 54; Ná te namioty/ gdzie Poftowie y Rádá zásiadáiá/ áby żaden ták końmi/ iáko y wozmi náieżdżác/ áni między namioty ftáwiác ważyć lie nie śmiał *SarnStat* 16, 15, 16 [6 r.]; *KmitaSpit* A4, A4v [2 r.], B3, C, C3.

W formule korespondencyjnej (3): Dan z namiotow náfzych látá Kryftułowegó národzenia. 1463 *BielKron* 254v, 246, 253.

W połączeniu z nazwami funkcji właściciela namiotu (namiotów) [w tym: ai (16), G sb (1); namiot + nazwa (10), nazwa + namiot (7)] (17): dzyáło lie pod namioti Cełárkimi v Wenlonu látá 1543. *BielKron* 192v, 106, 306v, 308, 324, 351v (8); Quaestorium, Podhetmániego námiot ná woynie álbo ftánowisko. *Mącz* 336b, 276b, 319d, 445d; Tedy rycerz Grzegorz śmiały [...] pocżawfzy boiowác vfy przebijáiác áż do namiotu Kłiążęcego przyiáchał *HistRzym* 35; *BielSpr* 53v, 54v; *KochJez* A2v; Nuż hurmem práwie wfzytki zaráz rotý Ná hetmánńkie lie náciłkác namioty. *KochSz* B4v.

W połączeniu z nazwą narodowości [w tym: ai (20), sb (2); namiot + nazwa (19), nazwa + namiot (3)] (22): Bacżąc Medowie śmiałość iey frodze lie lękáli/ A z namiotow Afyryyfkich wyiác vciekáli. *LubPs* hh4, 86; *Leop Cant* 1/4; *BibRadz Ios* 6/23, *Cant* 1/4; Teyże nocy rzekł Pan Bog do Gedeoná/ sftęp do namiotow Mádiánńkich ty y Phárá dzyecię twoie *BielKron* 50; w then czás Miłtrz fzkolny wyfzedł s panięty/ ktore vczył/ przed miásto do Rzymńkich namiotow/ poimano go y z nimi *BielKron* 119v; Othomanus próftego narodu człowiek był dla niekthorego wyftępku precż wygnan z namiotow Tátárńkich *BielKron* 239v, 35, 40v, 50, 64v, 68 (17).

W połączeniu z nazwą osobową [w tym: sb (6), ai (4)] (10): I rzekł Pan do Moizełá: Przykaż wflyftkiemu ludu/ że lie odłaczy/ á odstąpi od namiotow Chore/ Datáná/ y Abironá [*ut separetur a tabernaculis Gore et Dathan et Abiron*], *Leop Num* 16/24; *BibRadz Gen* 31/33 [4 r.], *Iudith* 14/2; A gdy táiemme wefzli do namiotu Saulowego/ rzekł Abifíái/ przebodę Saulá tám tym iego ofzczepem? *BielKron* 67v, 41; *BudBib Iudic* 4/17; W tey pogoni Zyzára przybiegał w polu do namiotow Iáhel żony Náberá Cyneyłkiego/ z którym miał dobre mieszkánie y pokoy *SkarŻyw* 559.

W połączeniach szeregowych (20): Láel wynálał mięfzkánýa/ namyoty/ domy/ y iníse rofkóffy. *GliczKsiąż* H2; Wziawfły tedy Iozue Achán fyná Zare/ y frebro y płałzcz [!]/ y złote práwidło/ fyny też y corki iego/ woły/ osły/ y owce/ y Namioth [*boves et asinos et oves ipsumque tabernaculum*]/ y wflyftek fprzęth domowy (á wflytek lud Ifraelski fnim) wiedli ie do padołu Achor. *Leop Ios* 7/24, *4.Reg* 7/7; *BibRadz Gen* 13/5, *4.Reg* 7/7, 10; y thym czáfem namioty z Budziniá przyfzły y prochy y dziálá wielkie/ y dziewięć dziál od Wiedniánow poftáných. *BielKron* 307, 47v, 355; *Mącz* 294b, 366d, 414b, 437c, d; *BielSat* L3v; *BielSpr* 53v; bo gdzieby tho w namiećie/ pod brogiem/ álbo w cháłáfu z chroftu vplecioným było/ y głowie wiatr z kurzawą závádzi *Oczko* 26v; *SkarŻyw* 502; Gdy ná Mołkwę iedziećie/ mieyćie ty potrzeby: Namiot/ páncerz/ tarcz/ drzewce/ w bułżách fery chleby: Rydl/ śiekierę/ motykę/ koźe/ sierp/ koćiełki/ Włoczek y też rułznice ma mieć Żołnierz wfzelki. *BielSjem* 34, 26.

W porównaniach (7): Czarnaćiem ále ízliczna corki Ieruzálem/ iáko namioty Cedár [*sicut tabernaecula Cedar*]/ iáko íkory Sálomonowe. *Leop Cant* 1/4; *BibRadz Cant* 1/4; á ten wysep był Kánibałow/ bo to po znákoch poználi/ widząc iż budy mieli ízpiczâte iáko Namioty liáčim Pálmowym przykrywáne *BielKron* 441v, 42v; *BudBib Is* 40/22; Tyś niebo/ iáko namiot/ rozbił ręką fwoią/ Nád nim wody zá twoim rozrzáдением ítoią. *KochPs* 154; ci ktorzy vmieráią ná cieie/ żyią ná dufzy/ [...] wychodzą z ciáá iáko z domu íprochniálego/ iáko z namiotu zgniłego. *SkarKaz* 384a.

Zwroty: »namioty kłásć, położyć, rozłożyć; położenie namiotow« = *rozbić obóz* [*szyk zmienny*] (1:1:1;2): *BielKron* 42v, 250v; [*Byli też w wojsce u Rzymian*] *Metatores*, co mieyfce wymierzáli położenia Namiotow álbo woýfku. *BielSpr* 12v; Blisko Celárfkiego Namiothu przednieyfzy pánowie położą też íwoie Namioty *BielSpr* 53v; *Castrametor* – Námioți kłáde, oboz zatáčám. *Calep* 170b.

»leżeć pod namioty, z namioty, w namiociech« = *obozować* (4:1:1): Saul ípał w obozie/ á lud leżał około niego w namiéciech twoich [*et populus erant castrametati per circuitum eius*]. *BibRadz* 1.Reg 26/5; *BielKron* 70v, 401; Wołą drudzy czći ípráwiác/ wiáry nowe kowác/Láfy kopać/ brog ítawiác/ á wiofki kupowác. [...] Niżli w pole wyiáchác/ leżeć [!] pod Námioty. *BielSat* Hv [*idem BielSen*]; *BielSpr* 7v; *BielSen* 19.

»mieszkać (a. mieszkający) w namiocie(ch), pod namioty, przed namioty« = *manere in tabernaculo* *Vulg*, *Modrz*; *habitare in papilionibus a. in casulis* *Vulg*; *habitare tentorium a. in tentoriis a. in tabernaculo* *PolAnt* [*szyk zmienny*] (13:7:2): *Leop* 2.Reg 11/11, *Judith* 12/9; Cedár był íyn Izmáelow/ od kthorego imieniá niekthorą žiemieć w Arábiey názywano/ kędy w namiéciech mieszkáli dla gorákości słoneczney. *BibRadz* I 351a *marg*, *Gen* 4/20, 9/27; Nieczyfstość cieiełna byía s trádu/ á tháki nie był puźczán miedzy ludzi/ ále ósobno przed namioty mieszkáł *BielKron* 36v, 43, 263v, 336, 338, 407, 462; *Mącz* 371b; *BiałKat* 138v; *KuczbKat* 435; á też oni rzadko w domiech mieszkáią/ więcey pod Namiothy przy Wodzie á páftwie Końfkiey *BielSpr* 53v; *BudBib* *Gen* 25/27, *Iudic* 8/11; *ModrzBaz* 113v; *SkarŻyw* 268; *BielRozm* 6; *WujNT* *Hebr* 9/9.

»odstąpić, oddzielić się od namiotow [*czyich*]« = *trzymać się daleko od kogo* (2:1): Odftápcie od namiotow ludzi niepobożnych [*recedite a tabernaculis hominum impiorum*]/ y nietykayćie íe żadney rzeczy kthora ich íeft/ ábyście nie byli zachwaceni w grzechách ich. *Leop* *Num* 16/26; *SkarŻyw* 483; *WujNT* 635.

»położyć się, kłásć się z namioty« = *rozbić obóz* [*szyk zmienny*] (2:1): Synowie lepak Ífraelfcy będą íe kłásć znamioty íwemi [*metabuntur autem castra filii Israel*]/ káždy w íwym Huffie y pod Chorągwią fwoią *Leop* *Num* 1/52; íednego czáfu położyli íe z namioty nád rzeką Kremerá *BielKron* 120v; *StryjKron* 260.

»postawić (a. postanowić, a. stawi(a)ć itp.) namioty« = *castrametari, tendere tabernaculum a. tentorium* *PolAnt* [*szyk zmienny*] (22): Iako Alexander poftanowił namioty íwe y zaftępy v rzeki Grankus. *HistAl* F6, E3, G3v, H2, K6, K6v, Lv; *BibRadz* *Gen* 12/8, 13/3, 12, 35/21, *Ex* 14/2, *Sap* 11/2; Pan Bog Zydom łáfkę íwą okázowác raczył/ rofkázuiąc im íobie domy y namioty ítawiác *BielKron* 36, 35v; *KwiatKsiąż* O3v; *Mącz* 122c; *RejZwierc* 154v; *BielSpr* 42; Kto będzie chodził około domu íey/ wbije gozdz w ścianách íey/ á podle niey poftáwi namiot íwoy [*statuet casam suam secundum manum illius*]. *BudBib* *Eccli* 14/24[25], *Zach* 10/4; *SkarŻyw* 519.

»rozbi(ja)ć (jako) namiot(y); namioty (są) rozbite; namiotow rozbijanie« = [przeważnie z podaniem miejsca], *extendere tabernaculum Vulg, JanStat; castrametari HistAl, Vulg, PolAnt; figere a. fixere tentorium a. tabernaculum Vulg, PolAnt; tendere Mqcz* [szyk zmienny] (55:3:2): Rufzywłzy fie potym s śwemi zaftępy/ iecháli przez trzydzieści dni/ aż do końca lałow Indiyskich/ y rozbił tám namioty fwoie [*castrametatus est*] wedla rzeki Tamar. *HistAl* I2, B7, D2v, E3v, F3v, 14 (8); *MurzNT Ioann* 7/2; *KromRozm III* F8v; *LubPs* P5; Ná wíchod fłóńcá pokolenie Iudá rozbije namioty fwe [*Ad orientem, Iudas figet tentoria*]/ według Huffow woýfká fwoiego *Leop Num* 2/3; nienáleziłmy tám żadnego człowieká/ iedno thylko konie á osly przywiązáne/ á namyoty rozbite. *Leop 4.Reg* 7/10, *Gen* 26/25, 31/25, *Ex* 13/20, 14/2, *Num* 1/53 (11); *RejZwierz* 21; *BibRadz Gen* 31/25, *Ex* 14/2, 9, 19/2, *2.Reg* 16/22; *BielKron* 11, 15v, 30v [2 r.], 39v, 40 (13); Hic saevus tendebat Achilles, W tę miarę okrutny Achilles fwoye namioty rozbił/ fwe ftánowiska roftáwił. *Mqcz* 444b, 444a; POłożenie Woýfká y rozbijanie Namiothow bywa v nich co ná nagodnieýszym mieýfcu/ bo fą od te⁸⁰ co mieýfce ná to wybieráią przy Rzece *BielSpr* 54, 54v, 70v; rozbić namiot známionuie zálieść mieýfkánie. *BudBib* I 134c marg, *Gen* 12/8, *Iudic* 4/11, *2.Reg* 16/22, *2.Par* 1/4, *Ier* 6/3; *SkarŻyw* 348; *StryjKron* 697; *KochJez* B2; *GrochKal* 3; A gdy Káftzellan będzie fie rużał ná woynę: áby z nim włyfcy ciągnęli/ ma Káftzellan fwemu woýfku miéýfce náznaczyć: y ná mieýfcu ku téy fprawie fłufznym namiot fwóy rozbić [*et in loco competenti tentorium suum extendere JanStat* 709]/ y cztery dni ná onym mieýfcu zmieýfkáć *SarnStat* 301, 17; *KmitaSpit* A4v.

peryfr. »namioty rozbić, namioty są rozbite przeciw komu« = *wystąpić przeciw komu, walczyć* (1:1): Więclze ieft karánie zá grzech corki ludu moiego/ á niż karánie grzechu Sodomy ktore ieft podwrocone w iednem okámgnieniu/ bo namioty nie były rozbite przeciw iemu. *BibRadz Thren* 4/6; poczęłás y porodziłs fyná/ dáłs mu imię Hizmaél/ ręce iego przeciw włytkim będą/ namioty fwoie rozbije przeciw bráciey fwey. *BielKron* 11v.

»wojenne namioty rozciągnąć« (1): Ztądeś pod Chełm ciągnął/ Y támeś fwé woienne namioty rozciągnął *KochJez* B3v.

»(roz)ruszyć namioty; ruszyć się z namioty« = *tendere tabernaculum PolAnt* [szyk zmienny] (4;2): Alexander [...] rozrufzywłzy namioty [*amotis tentoriis*] przyiechał ku rzece ktora rzeczona ieft Oceanus *HistAl* E2; *BibRadz Gen* 13/18; A gdy [Żydzi] rużyli namioty fwoie/ przyfzli do gory Hor ktora ieft ná granicach zyemie Edom. *BielKron* 41 v; Piątego roku wyścia s pułzczyeý/ rużył fie Iozue z namioty fwymi y ludu Izraélfkiego z Galgale do Syło *BielKron* 48, 39v, 46v.

peryfr. »namiot svoj stawić w inzej krainie« = *prześć się, zmienić miejsce pobytu* (1): w mały liczbie będąc/ y nieznácznémi/ Przychodnie nieznaiomi miedzy obcémi/ Nołząc fye to tám/ to lám: dziś w téy dziedzinie/ Iutro namiot fwóy ftáwiąc w infzýy krainie: Przedsię záwždy bywáli w páńfkiéy obronie *KochPs* 157.

»szemrać w namiociech« = *narzekać między sobą; murmurare in tabernaculis Vulg, PolAnt* (5): Onym obyeticam Páńfkim namnyey nye wyerzyli/ Ieífce fprofnýe w namyecyech fwych ku nyemu fsemráli *LubPs* Y3; niedowierzáiąc fłowam Pána Bogá náłzego/ fzemráliście w namiociech wálfych/ mowiąc: Nienawidzi nas Pan *Leop Deut* 1/27; *BibRadz Ps* 105/25; *BudBib Deut* 1/27, *Ps* 105/25.

»namiot (y) (u) czynić, robić; namiotow robienie« [szyk zmienny] (3;2;1): *Mącz* 371b, 438a; *Piotra* obrał z rybołówstwa/ á Pávła z tych co namioty robią. *SkarŻyw* 595; *StryjKron* 290; Pávłowi ś. pożyteczne było podczas namiotow robienie *CzechEp* 64; *WujNT Act* 18/3.

Wyrażenia: peryfr. »ciemny namiot« = *łono matki* (1): Ale czekay synaczku czáfu twego/ iefzcze trzy miesiące w tym ciémnym namiećie przetrwác małz: iefzcześ lię nie vrodził/ á iuż służyć/ iefzcze mátczynym tchnieniem żyiefz/ á iuż kazánie czynić chceś? *SkarKaz* 577b.

peryfr. »namioty niebieskie« = *niebo* (1): A ták ty nędzny kázdy człowiecze/ [...] wípomniłz łobie ná to iżeś ieft wyrzucon z onych namiotow niebieskich á z oney s̄połeczności y z oney oliádłości niebiełkiey *RejPos* 214.

»namioty nieprzyjacielskie« (1): [*Chlelija*] poiąwłzy s łobą drugie dzyeweczki z namiotow nieprzyjacielskich/ vprosiłá się v ftróžow áby ią puścili vmyć się do rzeki. *BielKron* 106.

peryfr. »piekielny namiot« = *otchłań* (1): Zá tym miecz w się wráziwłzy: dułżę wnet poślálá/ Do piekielnych namiotow/ k[ę]dy lámá chciálá. *PudłDydo* [B6].

Szeregi: »namiot albo jata« (1): *Scenitae*, Lud w Arábiey/ którzi w namieciech álbo w yátach miełzkáią. *Mącz* 371b.

»z namiotu (a. od namiotu) do namiotu« = *de tabernaculo in tabernaculum PolAnt* (4): *BibRadz Gen* 31/33 [2 r.]; Bo nie miełzkałem w domu ode dniá/ ktoregom wywiódł siny Izráelłkie aż do dniá tego/ ále chodziłem z namiotu do namiotu *BudBib* 1.Par 17/5, I 229b *marg.*

»namiot(y), (i, albo) oboz(y)« [szyk 3:3] (6): *BibRadz* 1.Reg 26/5; *KwiatKsiąż* O3v; *Mącz* 122c; A Namioty y obozy ich pobrawłzy/ z wielkimi łupy/ z sławą y zwycięstwem do Ruśi się wrocili. *StryjKron* 235, 250, 772.

W przén (8) : Dom niezbożnyeh zniłczón będzie/ zás namiot s̄czyrych rośpłodzi się. *BudBib Prov* 14/11, *Iob* 21/28; *ModrzBaz* [38]; S̄ciány pádną/ ziemiá grzmi: iáko kiedy wálá W łesie s̄urowé dęby twardą ołtrą s̄ztálá. Swiátnicá twoiá gore/ namiot roztárgány Leży w prochu s̄kárádzie nogámi wdeptány. *KochPs* 110.

Zwroty: »[być] pod jednym namiotem « = *jednoczyć się* (1): Nuż y Compánije/ [...] iednołtáyność we wślytkich s̄právách záchowuią/ [...] iednego s̄łucháią/ iednáko się odźwáią/ *vt videantur esse tanquam vir vnus*, pod iednym namiotem Wiáry chrześciánłkiey *ReszList* 186.

»oddalić [co] od namiotu swego« = *pozbyć się czego* (1): Iefli się náwrocisz od wśzechmo cnego/ zbudowan będzieś/ oddaliśz nieprawość od namiotu s̄wego [*longe facies iniquitatem a tabernaculo tuo*]. *BudBib Iob* 22/23.

»rozbić namiot gniewu« = *bardzo się rozgniewać* (1): Rozbiłes namiot gniewu/ á goniłes nas mordowálés nie nie przepuścziáiąc. *BibRadz Thren* 3/43.

Wyrażenie: »namiot żywy« (1): Zgádnićiefz mi/ wiele rázóv/ niż ieden raz minie. Mágdáléná pod namiotem żywym dułżá kinie. *KochFr* 25.

a. *Szalasy używane rytualnie w święta kuczek* (8) : żydowie fczyniwłly námioty/ czynili łobie gody. *OpecŻyw* 66.

Wyrażenie: »święto namiotow« (3): ále będzie tám karánie ono/ którym Pan pobiie narody którzy nie przyłzi obchodzić świętá namiotow [*ad celebrandum festivitatem tabernaculorum*]. *BibRadz Zach* 14/18, *Zach* 14/16, 19.

Szereg: »kuczki a(1)bo namioty« (4): Hofanna, to iest gáłázki ábo rófczki fynowi Dawidowemu: iákíe nafzáli Zydzi w święto Kuczek ábo Namiotow ku czci Bogu lámemu. *WujNT* 89, *przedm* 37, s. 337 [2 r.].

2. Świątynia; tabernaculum Vulg, PolAnt (69) : Iéfli chcelz/ vczyńmy tu trzy námioty (*marg*) chłodniki abo przybytki (-) tobie ieden Mofelzowi ieden Heliáfzowi ieden *MurzNT Matth* 17/4, k. 83; Owłzemeście przyięli namiot Molochow/ y gwiazdę bogá wáfze⁸⁰ Remfamá/ [...] ábyscie im pokłon czynili. *WujNT Act* 7/43; *SkarKaz* 454a.

Szereg: »tak namiot jako i kościół« (1): przec tego nie możemy/ że ná on czas oná chwałá Bozá/ bárzo porządnie ípráwiona/ ták w namiecie iáko y w kościele *RejPosRozpr* c.

Przen: W Biblii i tekstach nawiązujących: miejsce przebywania Boga [w tym z zaimkiem dzierżawczym odnoszącym się do Boga (11)] (13) : A ták wywyłfzona będzie głowá moiá nád nieprzyiácioły moie/ około mnie/ y offiárowáć będę w namiecie iego offiáry z okrzykiem/ śpiewáć będę y przypiewáć Iehowie. *BudBib Ps* 26/6, *Dan* 11/45; *BudNT Apoc* 13/6; Iego woýfká niezliczné: wozów nie vchronnych Cmy nieprzeyrżané ftoią/ y Anyołów konnych. A lám pan w pośrzedku ich/ iáki w dawnym lecie Ná Sináicu był widzian/ álbo w fwym namiecie. *KochPs* 98.

Zwroty: »w namiecie [czyim] mieszkać« = *być pod opieką* [*szyk zmienny*] (2): *CzechRozm* 86; Mnieć ferce tulzy/ że w namiecie twoim Wiecznie mam miełzkáć [*Inhabitabo in tabernaculo tuo in saecula Vulg Ps* 60/5] pod fkrzydłámi twemi *KochPs* 88.

»pość pod namiot [czyj]« = *udać się pod czyją opiekę* (1): Pódzmyłz tedy pod iego namiot vlubiony/ Y cáłuyemy podnożek iego poświęcony [*introibimus in tabernaculum eius, adorabimus in loco ubi steterunt pedes eius Vulg Ps* 131/7]. *KochPs* 195.

»rozbić namiot; namiot jest rozbity« (2;1): *RejPs* 49v; Ten pan rozbił namioty fwe w pośrzed ludu fwego/ By fie fławnie okazała możność Bołtwá iego *LubPs* hh3v; ZNáczny iest bóg w Zydowfkiéy krainie/ W Izráhelu iego imię fłynie. Namiot iego w Salem iest rozbity [*habitatio eius in Sion Vulg Ps* 75/3] *KochPs* 112.

»skryć pod namiotem swoim, utaić w tajemniku naswego« = *otoczyć opieką* (1:1): *BudBib Ps* 26/5; On w niebefpieczeństwie moim Skrył mię pod namiotem fwoim [*abscondit me in tabernaculo suo in die malorum Vulg Ps* 26/5] *KochPs* 37.

Szereg: »namiot i ołtarze« (1): Co pan widząc ná oko/ wielce fye zápalił/ Y chęć od Ifráhelá wizytkę fwą oddalił. Namiotem/ y ołtarzmi wzgárdził Silońfkíemi [*reppulit tabernaculum Silo, tabernaculum suum Vulg Ps* 77/60]/ Gdzie był miełzkánié fobie vlubił ná ziemi. *KochPs* 118.

a, Miejsce przechowywania Arki Przymierza; taberna, tectum Vulg, PolAnt (52) : Ktemu pośpráwiałz opony z wełny kożiey ná namiot/ pod kthorego przykryciem będzie ftał przybytek *BibRadz Ex* 26/7, I 46a *marg*; Y oznáymiać fię tám będę fynom Izráelowym/ y poświęci fię (namiot) w moiey chwale. *BudBib Ex* 29/43, *Num* 18/3, 2.*Mach* 2/5; Lecż y namiot/ y wżytko naczynie fłużby (świętey) krwią tákież pokropił. *BudNT Hebr* 9/19 [21].

Zwrot: »służyć w namiocie; przysługować namiotowi, służba namiotu« = *opus tabernaculi PolAnt* (1;1;2): nie godziło się s pokolenia Iudá idącym przysługować namiotowi/ ále tylko Lewitom *RejPosRozpr* c3, e2v; y łtrzec będą ostrożności namiotu świadectwá/ wedle wżey służby namiotu *BudBib Num* 18/4, *Num* 18/6.

Wyrażenia: »namiot boży (a. pański, a. domu bożego)« (5): rużył się Iozue z namioty łwymi y ludu Izraélłkiego z Galgale do Sylo/ á tam poštáwili namiot domu Bożego. *BielKron* 48; Wezwawłszy tedy Iozue ludu włzytkiego przed namiot Páńłki domu Bożego w Sylo/ rzekł k nim *BielKron* 48, 76; *SkarKaz* 39a; *SkarKazSej* 660b.

»namiot Iehowy« = *tabernaculum Domini PolAnt* (3): Y oznaymiono krolowi Solomonowi/ iż wćiekł Ioaw do namiotu Iehowy *BudBib* 3.Reg 2/29, 3.Reg 2/28, 30.

»namiot Mojżeszow« = *tabernaculum Mosis Modrz* [szyk 1:1] (2): *ModrzBaz* 128v; On Moyzełzow namiot dla ołtarzá/ zwłázczá onego kádzenia/ vczyniony był. *SkarKaz* 455a.

»namiot świadectwa« = *tabernaculum ecclesiae teslimonii PolAnt* (7): Y poštáwi ofiárownik oczýściájący onego mężá ktory ma być oczýścion/ y to (włzytko) przed Iehowá przede drzwiami namiotu świadectwá. *BudBib Lev* 14/11, *Lev* 17/9, *Num* 18/2, 4, 6, 2.Par 1/6, 13.

»namiot zgromadzenia« = *tabernaculum ecclesiae PolAnt* (16): Cálopalenie (niech będzie) zówždy wrodzaioch wálznych v drzwi namiotu zgromádzenia/ przed Iehowá *BudBib Ex* 29/42; Bo połwięcę namiot zgromádzenia y ołtarz/ y Aharona y łyny iego połwięcę/ áby mi ofiárownikámi (byli.) *BudBib Ex* 29/44, *Ex* 38/8, *Lev* 1/5, 6/26, 30, 16/33 (16).

Szeregi: »namiot albo dom boży« (1): Rużył tedy Moizełz namiot álbo dom Boży z rołkazánia Páńłkiego [*Moses quoque tollens tabernaculum tetendit extra castra procul Vulg Ex* 33/7] *BielKron* 35.

»namiot (boży) i, (abo) kołciół« (3): *ModrzBaz* 128v; zówždy się z Bogiem łwym łercem y myślá iednocząc/ ná modlitwie w namiocie ábo kołcióle przebył *SkarŻyw* 482; ná budowánie namiotu Bożego ná pułzczy/ y kołciółá onego nołitelnego/ y ná okráfy iego/ [...] Duchá Bożego było potrzebá *SkarKazSej* 660b.

»namiot i (a)łbo przybytek« = *tabernaculum, tentorium PolAnt* [szyk 2:2] (4): *BibRadz Ex* 35/11; niech mi poštáwiá dom łwięty/ ábych w połrzedku ich miełzkał/ według podobieńłtwá namiotow álbo przybytków y włzytkiego naczyńia/ iákoć vkażę vczyniłz. *BielKron* 33; *BiałKat* 138v; *CzechRozm* 97v.

»namiot (i) skrzynia« = *tabernaculum et arca PolAnt* (3): *BibRadz 2.Mach* 2/4, 5; Y toć tełz ná piłsmie zołtáło/ iłz namiot y łkrzynię rołkazał Prorok zá napominánim Páńłkim nieść zá łobá *BudBib 2.Mach* 2/4.

W przen (1) :

Wyrażenie: »kołciół namiotu świadectwa« (1): A potym widziałem/ áno otworzył się kołciół namiotu świadectwá [*templum tabernaculi testimonii*] wniebie. *BudNT Apoc* 15/5.

3. Zásłona okalájąca łóże, baldachim (15) : Namiot wíłziwani czarnim Jadwabiem Drugi tkani czarni *WyprKr* 107v, 100v, 107, 107v; Rownie podobien tháki ku owemu choremu co pod namiothem ná máłowánym łózkú á ná psthrych podułzkach leży *RejZwierc* 105; „Podz – prawi – twoj cie woła Paris nażyczliwszy, W marmurowej łóznicy pod pięknyim namiotem Jedwabnym,

połyskając gładkością i złotem [...]” *KochMon* 32; Szopá zgniła była tám pałacem/ ftáynia pokojem/ żłob łózkciem/ drábiny namiotem/ šíáno pościelą *SkarŻyw* 27.

namiot (z) *czego* (2): NAmiot Adamalku czerwone⁸⁰ Tureczkie⁸⁰ zlotim wzorim po obu stron. *WyprKr* 99; NAmiot z zlotoglowu brunatnego, wielkiem wzorem. *WyprKr* 99v.

Wyrażenie: »namiot do łoża, na łoże« (4:1): Namioti rozmaite na łoża. K.Jei Mczi *WyprKr* 99; Namiot SARlatni czerwoni do wlołkiego Loza *WyprKr* 101, 99v, 100v, 101.

Szereg: »kobierzec albo namiot« (1): Iako iełt vmieiętność hawtowania kołztownych rzeczy: y miłternego wyłzywania kobierzow, albo namiotow *FalZioł* V 51v.

Synonimy: **1.** *buda, chałupa, kuczka, szałas*; **2.a.** *przybytek*; **3.** *firank, zasłona*.

TK